Azkoitiko Udalean

GAZTELANIA EZ SEXISTA erabiltzeko GIDA

2023ko martxoa

AZKOITIA
Udala

AURKEZPENA

Erakundeek hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzailea zaintzeko legezko betebeharra dute, emakumeen eta gizonen arteko tratu desberdinaz jabetuz eta hori islatzen eta elikatzen duten hizkuntza-erabilerak errotik kentzeko beharrezko tresnak eskainiz.

Zeharkako genero-politiken barruan, Berdintasun Sailak, Euskara Zerbitzuarekin eta Idazkaritzarekin lankidetzan, administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexista sustatzea du helburu.

Azkoitian euskara ohiko hizkuntza da eta politikariok zein langileok egunerokoan erabiltzen duguna. Hori dela eta, 2021ean "Berdintasuna eta euskara guztion ardura" Azkoitiko Udalean euskararen erabilera ez-sexistarako gida aurkeztu genuen, euskararen erabilera inklusiboak duen garrantziaz sentsibilizatzeko.

Neurri txikiagoan bada ere, zenbait administrazio-agirik eta pertsonen arteko komunikaziok beharrezko egiten dute tokiko administrazioan gaztelania ere erabiltzea. Horregatik, hizkuntza hori bereizkeriarik gabe erabiltzeko gomendioekin gida labur hau egiteko konpromisoa hartu genuen.

Gida honen bidez, Udaleko politikariak eta langileak gaztelaniak eskaintzen dituen estrategia ez-sexistetara ohitu nahi dira, hizkuntza ez diskriminatzailea sustatzeko eta udaleko berdintasun politikak bultzatzeko.

Mertxe Zubillaga Albizu

Berdintasun eta Prebentzio zinegotzia

AURKIBIDEA

1. Sarrera 4
2. Topikoak desegiten 5
3. Erabilera inklusiboa sustatzeko moduak 6
4. Hizkuntza inklusiboa oztopatzen duten zenbait aldagai 11
5. Lanpostuak eta karguak 12
6. Udalaren konpromisoa 14
7. Zalantzak argitzeko baliabideak 15

1. SARRERA

Europako Parlamentuko hizkera ez-sexistari buruzko 2008ko otsailaren 13ko txostenean jasotzen denez, *“hizkuntza ez-sexista erabiltzea zuzentasun politikoaren kontua baino askoz gehiago da. Hizkuntzak eragin handia du jarreran, portaeran eta pertzepzioetan”.*

Hizkuntza ez da aseptikoa, baizik eta gizarte-eraikuntza, kultura jakina osatzen duten sinesmen eta arauetan oinarritua. Mezuak transmititzea errazteaz gain, pentsamendua egituratzen laguntzen du eta jendartearen isla da.

Hizkuntza biziak etengabe berritzen dira, ordezkatzen dituzten errealitate aldaketetara egokitzeko. Azken hamarkadetan, aldaketa handiak izan dira emakumeek gure gizartean duten egoeran eta posizioan, baina, hala ere, hizkuntza erabilera tradizionalek emakumeak ikusezin bihurtzen dituzten eta genero estereotipoak eta rolak naturalizatu eta betikotzen laguntzen duten elementuak barneratzen jarraitzen dute.

Hizkuntzak emakumeek esparru pribatuan nahiz publikoan duten benetako eginkizuna izendatu, ezagutu eta baloratu behar du. Hori dela eta, emakumeek gaztelaniaren ohiko erabilera administratiboan dagokien lekua izateko aukerak eskaintzen ditu gidaliburu honek. Halaber, genero joerak detektatzeko eta zuzentzeko jarraibideak proposatzen ditu eta komunikazioa adierazteko modua hobetzeko gonbidapena egiten du.

Informazio gehiago:

943 542 014

berdintasuna@azkoitia.eus

2. TOPIKOAK DESEGITEN

Es un ataque al sentido común y a las normas gramaticales

En castellano, el masculino abarca los dos géneros

El lenguaje inclusivo es repetitivo y cansa

Yo ya hablo de forma respetuosa con todo el mundo

Otro invento más de las feministas

●	MASKULINOAN HITZ EGITEAK DAKAR MASKULINOAN PENTSATZEA
●	MEREZI DU BESTE BI EDO HIRU HITZ GEHIAGO ERABILTZEA, PERTSONA GUZTIAK ORDEZKATUTA SENTITZEA LORTZEKO
●	ARAUEK EZ DUTE MASKULINOA ERABILTZERA DERRIGORTZEN, TERMINO NEUTRO EDO OROKOR ASKO DAUDE
●	ERREALITATE BERRIA IZENDATUKO DUTEN HITZ BERRIAK BEHAR DIRA
●	HIZKUNTZA INKLUSIBOA BERDINTASUNA ETA ANIZTASUNA SUSTATZEKO BESTE URRATS BAT DA

3. ERABILERA INKLUSIBOA SUSTATZEKO MODUAK

3.1. GENERIKO ERREALAK ERABILTZEA

Los trabajadores	El personal, la plantilla
Los adolescentes	La adolescencia
Los niños	La infancia
Los profesores	El profesorado
Los alumnos	El alumnado
Los ciudadanos	La ciudadanía
Los electores	El electorado
Los funcionarios	El funcionariado

BAITA KARGUAK ETA ERAKUNDEAK IZENDATZEKO ERE

Los alcaldes	La alcaldía
Los abogados	La abogacía
Los jueces	La judicatura
Los ministros	El ejecutivo
Los diputados	El parlamento
Los policías	La policía
Los directores	La dirección
Los inspectores	La inspección
Los jefes	La jefatura
El presidente	La presidencia

LO 8/2021, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia.

Se desconoce a quién presentará el partido para la alcaldía.

3.2. “PERTSONA“ HITZA EDO BESTE ESAMOLDEAK ERABILTZEA

Los vascos	La población vasca o el pueblo vasco
Los ancianos	Las personas mayores
Los políticos	La clase política
El solicitante	La persona solicitante
El interesado	La persona interesada
El arrendador	La persona o parte arrendadora
El arrendatario	La persona o parte arrendataria
Los empleados municipales	El personal municipal

	Ese gasto correría a cargo de la parte arrendataria.

3.3. GENERO-MARKA DUTEN DETERMINATZAILEAK ETA IZENORDEAK EZ JARTZEA

A partir del 25 de abril podrán presentar su declaración de la renta los contribuyentes de Gipuzkoa.	A partir del 25 de abril podrán presentar su declaración de la renta contribuyentes de Gipuzkoa.
Nosotros no estamos de acuerdo.	No estamos de acuerdo.
Al encuentro acuden los representantes sindicales.	Al encuentro acuden representantes sindicales.
Los solicitantes deberán presentar toda la documentación antes del 1 de octubre.	Cada solicitante deberá presentar toda la documentación antes del 1 de octubre.

3.4. BERARIAZKO AZALPENAK ETA ZEHAZTAPENAK ERABILTZEA

Abierto el plazo de inscripción para los jóvenes.	Abierto el plazo de inscripción para jóvenes, tanto chicos como chicas.
Animamos a los vascos a participar en la campaña.	Animamos a las mujeres y hombres de Euskadi a participar en la campaña.

3.5. DETERMINATZAILE ETA IZENORDAINA+ERLATIBOEN ORDEZ, “QUIEN” “QUIENES” “CUALQUIERA” ERABILTZEA

Que levanten la mano aquellos que están a favor de la propuesta.	Que levanten la mano quienes están a favor de la propuesta.
Los que lleven residiendo menos de tres años…	Cualquiera que lleve residiendo menos de tres años…
El que solicite el empadronamiento…	Quien solicite el empadronamiento…
Algunos que no constaban en el censo elevaron una queja.	Quienes no constaban en el censo elevaron una queja.

3.6. BESTE BALIABIDERIK IZAN EZEAN, BANATZEA

BANATZEA EZ DA ERREPIKATZEA

TALDE MISTOAK ADIERAZTEKO
MASKULINOA ETA FEMENINOA ERABILTZEA DA

“LAS CANDIDATAS Y LOS CANDIDATOS ELEGIDOS…”
“LOS TRABAJADORES Y TRABAJADORAS ADMITIDAS…”

3.7. MODU INPERTSONALA ERABILTZEA

Hay un plazo de 15 días para que los afectados soliciten las ayudas.	Hay un plazo de 15 días para que se soliciten las ayudas.
Todos los candidatos al puesto deberán acreditar el perfil lingüístico.	Se deberá acreditar el perfil lingüístico para el puesto.
Los interesados pueden encontrar más información en la web municipal.	Se puede encontrar más información en la web municipal.

3.8. HIZKUNTZA ZUZENA ERABILTZEA

Publizitatean edo komunikabideetan "tú" eta "usted" erabiltzea eraginkorra da eta ez sexista.

Los clientes que decidan comprar ahora tendrán grandes descuentos.	Si usted decide comprar ahora, tendrá grandes descuentos.
Necesitamos empleados en nuestro departamento.	Nuestro departamento te necesita.
¿Qué opinan los ciudadanos?	¿Y usted qué opina?

“/”,”@”, “x”
SINBOLOAK ERABILI DAITEZKE?

/	Inprimaki, formulario eta dokumentu oso txikietan azken baliabide gisa erabili daiteke. Erabiliz gero, gomendioa da ordena txandakatzea edo lehenengoa femeninoa jartzea.	**destinataria/o** **hijas/os**
@	Euskarri informaletan erabili daiteke.	**tod@s** * Irakurtezina da. *Gero eta gutxiago erabiltzen da.
x	Neutro gisa erabiltzen da.	**niñxs** * Irakurtezina da.

Iturria: “El lenguaje, más que palabras. Propuestas para un uso no sexista del lenguaje”. Emakunde.

4. HIZKUNTZA INKLUSIBOA OZTOPATZEN DUTEN ZENBAIT ALDAGAI

Genero binarismoa, neska ala mutila? Mundu-ikuskera horrek gorputz aniztasuna eta pertsona transexualen edo intersexualen esperientziak ukatzen ditu.	 Feminismotik eta LGTBIQ+ mugimendutik bestelako proposamenak daude: ***alumnxs o alumn*s*** genero neutro gisa hizkuntza idatzirako erabiltzea ***“todes” “niñas, niños, niñes”*** “e” genero neutro gisa edo 3. aukera ez-bitar gisa erabiltzea
Kapazitismoa Desgaitasuna duten pertsonen aurkako diskriminazioa eta aurreiritzia. Gorputza eta haren trebetasunak ulertzeko modu bakarrean oinarritzen da, eta arau horretatik desbideratzen den guztia akatsa da.	 *minusválido, deficiente, inválido…* **persona con minusvalía, persona con discapacidad auditiva o visual, persona con diversidad funcional**
Arrazakeria 	- **Saihestu** <u>beltza</u> zerbait txar edo negatiboarekin lotzen duten terminoak: ☞ *“mercado negro” “dinero negro”* ☞ *“la oveja negra de la familia”…* - **Ekiditu:** ☞ *“persona de color”* ☞ *“trabajar como un negro”* - **Ez erabili txikigarriak:** ☞ *“niño negrito”, “chica morenita”*

5. LANPOSTUAK eta KARGUAK

Gizonak "emakumeen lanbideak" izan ohi direnak betetzerakoan, aldaketa erraz egin da: *"modisto", "comadrón", "azafato", "enfermero".*

Falta dena da ***"ingeniera", "jueza", "médica", "científica", "concejala"*** eta abar barneratzea.

Adjunto	Adjunta
Administrador	Administradora
Administrativo	Administrativa
Agente para la igualdad (el)	Agente para la igualdad (la)
Alcalde	Alcaldesa
Analista (el)	Analista (la)
Animador sociocultural	Animadora sociocultural
Arquitecto	Arquitecta
Archivero	Archivera
Asesor	Asesora
Auxiliar administrativo	Auxiliar administrativa
Bedel	Bedela
Bibliotecario	Bibliotecaria

Interventor	Interventora
Jefe	Jefa
Limpiador	Limpiadora
Maestro	Maestra
Médico	Médica
Monitor	Monitora
Oficial	Oficial / oficiala
Operador	Operadora
Peón	Peona
Pedagogo	Pedagoga
Portero	Portera
Profesor	Profesora
Programador	Programadora
Psicólogo	Psicóloga
Recaudador	Recaudadora

Concejal	Concejala	Responsable (el)	Responsable (la)
Contratado	Contratada	Secretario	Secretaria
Coordinador	Coordinadora	Subalterno	Subalterna
Delineante (el)	Delineante (la)	Subdirector	Subdirectora
Director	Directora	Técnico	Técnica
Educador	Educadora	Telefonista (el)	Telefonista (la)
Encargado	Encargada	Tesorero	Tesorera
Geólogo	Geóloga	Trabajador social	Trabajadora social
Informático	Informática	Vocal (el)	Vocal (la)
Ingeniero	Ingeniera		
Inspector	Inspectora		

Iturria: Nazio Batuetako Emakumeak.
Beijing-eko Adierazpena eta Ekintza Plataforma berritzaileen 25. urteurrena.

6. UDALAREN KONPROMISOA

Udalbatzak 2023ko urtarrilean onartutako III. Berdintasunerako planak, besteak beste, komunikazio inklusiboa sustatzea du helburu.

Badakigu oso errotuta dauden erabilera eta ohiturak ez direla egun batetik bestera aldatuko. Baina, hizkuntza inklusiboa erabiltzeko legezko agindua* derrigorrez bete behar dugu udal langile eta politikariok. Urrats sendoak eman behar ditugu horretarako, eredu izatea dagokigu, udala delako herritarrengandik gertuen dagoen erakunde publikoa.

* 1/2022 LEGEA, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egitekoa, 19.4 artikulua: *“Euskal botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan”.*

3 **Mugitzen garen esparru guztietan hizkera sexistaren aurkako jarrera izan.**

2 **Gidaren erabilera normalizatu. Bertan agertzen diren aholkuak bete.**

1 **Udalean langile eta politikarien artean gida banatu eta aurkeztu.**

7. ZALANTZAK ARGITZEKO BALIABIDEAK

- "El lenguaje, más que palabras". EMAKUNDE
  https://centroderecursos.alboan.org/ebooks/0000/1302/12-EMA-LEN__es_.pdf

- Pautas para un uso no sexista del lenguaje. Diputación Foral de Gipuzkoa
  https://www.gipuzkoa.eus/documents/2556071/2587709/Uso+no+sexista+del+lenguaje+GUI%CC%81A.pdf

- Guía rápida uso inclusivo del castellano. Lo que no se nombra no existe. ENTENDIENDO LA IMPORTANCIA DEL LENGUAJE INCLUSIVO. EHU/UPV
  https://www.ehu.eus/es/web/berdintasuna-direccionparalaigualdad/hizkera-inklusiboa-gida

- Ministerio de Igualdad. Instituto de las Mujeres. Serie Lenguaje
  https://www.inmujeres.gob.es/areasTematicas/AreaEducacion/MaterialesDidacticos/SerieLenguaje.htm

- Porque las palabras no se las lleva el viento. Teresa Meana Suárez
  Ayuntamiento de Quart de Poblet
  https://xenero.webs.uvigo.es/profesorado/teresa_meana/ sexismo_lenguaje.pdf

AZKOITIA
Udala